

Lahemaa RP koostöökogu juhtgrupi koosolek 15.06.2011

MEMO

Lahemaa rahvusparki koostöökogu juhtgrupi koosolek

Toimumise aeg 15. juuni 2011
Toimumise koht: Keskkonnaameti Viru regiooni Palmse kontor

Koosoleku juhataja: Jaak Jürgenson
Protokollija: Janne Mosel

Osalejad: Jaak Jürgenson, Maret Vildak, Riina Kotter, Ave Paulus, Jaak Neljandik, Henn Pärn
Marit Seene, Imbi Mets, Anne Kaldam, Merike Pärtma, Andres Järve, Allan Piik,
Kristjan Tõnisson

Koosoleku algus: kell 10.00
Koosoleku lõpp: kell 11.45

Koosoleku päevakord:
1. Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirja eelnõus planeeritavate piiranguvööndite tsoneering

Jaak Jürgenson juhatab koosoleku sisse ja tutvustab päevakorda.

Riina Kotter annab ülevaate planeeritavatest piiranguvöönditest ja nende kaitse-režiimi erisustest. Lahemaa rahvusparki uue kaitse-eeskirja eelnõu alusel on rahvuspark jaotatud 36 piiranguvööndiks. Piiranguvööndite paljusus tuleneb eelkõige erinevatest kaitse-eesmärkidest, mille seadmisel on lähtutud piirkondlikest väärtustest. Erinevate kaitse-eesmärkide tõttu on piiranguvööndites erinevad piirangud. Piirangute erisused on peamiselt seotud ehitustegevuse, metsade majandamise ja poollooduslike koosluste hooldamisega. Lähtudes erisustest kaitse-režiimis ja piirangutes, oleks võimalik need piiranguvööndid jaotada 16 guppi:

1. Altja, Juminda, Kasispea, Kolga, Natturi;
2. Haili, Ilumäe, Jorika, Muuksi, Sagadi, Vanaküla;
3. Hara, Mustoja, Tammispe, Vergi;
4. Aabla, Pärispea, Koolimäe;
5. Kõnnu, Loobu;
6. Metsanurga;
7. Käsmu;
8. Võsu;
9. Kolga pargi, Palmse pargi, Sagadi pargi, Vihula pargi;
10. Hara sadama;
11. Suurpea;
12. Pauna;
13. Lahepõhja;

14. Mohni;
15. Mere;
16. Kalme, Naskali

Samas asuvad sarnaste piirangutega piiranguvööndid väga erinevates kohtades, st paiknevad üksteisest lahus. Kui piiranguvööndid gruppide siseselt liita, oleks raske vöönditele õigeid nimesid leida ja see tekitaks kohalikes elanikes segadust. Kaitse-eeskirja eelnõus olevate piiranguvööndite nimed on kohapõhised ja inimestele arusaadavad, nt Altja piiranguvöönd asub Altjal, Juminda piiranguvöönd aga Juminda poolsaarel. Kui need vööndid liita, siis kuidas peaks neid nimetama? See tekitaks inimestes segadust.

Henn Pärn: Kuidas sellist keerulist vööndite süsteemi administreerida?

Jaak Jürgenson: Selleks on olemas kaitsekohustusteatis, mis saadetakse inimestele laiali. Seal on öeldud, mida antud piiranguvööndist tohib teha ja mida mitte.

Riina Kotter: Kaitsekohustusteatis ütleb ka ära, millises konkreetsetes piiranguvööndis antud maatükk asub.

Rein Kiis: Võetud on liiga suur kohustus. Ettepanek on erinevad piiranguvööndid kaotada ja moodustada üks piiranguvöönd, nagu kehtivas kaitse-eeskirjas ka on. Mis põhimõttel ja mille alusel need piiranguvööndid üldse on moodustatud?

Jaak Jürgenson: Tsoneeringud on aluse saanud alusinventuuridest ja uuringutest.

Henn Pärn: Küsimus on selles, kuidas jõuda parema lahenduseni.

Andres Järve: Mida ühes või teises vööndis kaitstakse? Ettepanek on proovida vähendada piiranguvööndeid või jagada rahvuspark poolsaarte kaupa neljaks, sisemaa ja lisaks veel parkide piiranguvöönd. Ja siis lisada sinna väärtused.

Maret Vildak: Territoriaalset põhimõtet ei saa rakendada vööndite moodustamisel. Tsoneering on väärtusepõhine. Rannakülad on erinevate piirangutega võrreldes sisemaaga ja ka rannakülad ise ei ole samalaadsed. Näiteks ühelt poolt Juminda või Altja, mis on paremini säilitanud oma traditsioonilise struktuuri või teiselt poolt Kolga-Aabla, kus on muutused suuremad. Vööndeid saab väärtuste ja neist tulenevate piirangute alusel grupeerida, ent kas on mõistlik kokku panna nt Jumindat ja Altjat? Vaadata, kas saab sarnaseid vööndeid liita.

Henn Pärn: Loetleda ära üksikud objektid, mis oleks arusaadavam, territoriaalne lähenemine on inimestele arusaadavam.

Maret Vildak: Kaitsekorralduskavas on väärtused vööndite kaupa lahti kirjutatud. Praegune KKK lähtub kehtivast kaitse-eeskirjast. Võimalik on vöönditi väärtused välja tuua ka uue tsoneeringu järgi.

Henn Pärn: Tuleks mõelda mitte administratsiooni keskselt, vaid inimese keskselt; kuidas inimesele oleks arusaadavam.

Rein Kiis: Ettepanek on lähtuda olemasolevast kaitse-eeskirjast ning teha sinna täiendusi. Näiteks uue kaitse-eeskirja eelnõu alusel koosneb Vihasoo mitmest piiranguvööndist, Kasispea otsas on mereäärne roostik ja seal saab ehitada ainult taluõuele.

Maret Vildak: Vihasoo ja Kasispea roostik on üks tervik ja seal on soov taastada rannaniite. Roostikualal ei ole asustust, seetõttu pole otseselt vahet, et Vihasoo küla roostikuosa on Kasispea vööndis.

Andres Järve: Segaseks teeb asja see, et küla on jagatud erinevateks vöönditeks.

Rein Kiis: Kaotada ära piiranguvööndid ja teha konkreetsed piirangud. Näitena toon ära Vasaristi kanjoni, kus üks serv asub Vanaküla ja teine Kotka sihtkaitsevööndis, arusaamatuks jääb, kummas ta siis asub.

Henn Pärn: Määrata ära piirid ja kuidas piiranguvööndeid hallatakse.

Jaak Jürgenson: Kas hakata tsoneerima territoriaalselt või väärtuste põhisel?

Maret Vildak: Vööndites tuleb üles täheldada koha väärtused, rahvusparkis saab piiranguvööndid määratleda ikkagi ainult kaitse-väärtustest lähtuvalt, mitte territoriaalselt. Ei

saa olla nt Juminda ps piiranguvööndit, kuna külad on erinevad väärtuste poolest.
Henn Pärn: Teen ettepaneku see teema külavanematega veel kord läbi arutada ja esitada ettepanekud.

Rein Kiis: Ehitamine tekitab tüli. Ettepanek on ehituskeeld välja jätta ja igat asja lahendada konkreetset maatükki vaadates.

Andres Järve: Kaitse-eeskiri peab andma suuna taotlejale ja otsustajale.

Henn Pärn (pöördumine Rein Kiis'i poole): Kas sellega ei panda vastutust ametnikule, mis võib saada takistuseks?

Rein Kiis: Keeldumine peab olema põhjendatud.

Jaak Jürgenson: Vastuskirjas tuuakse välja põhjendused, mis on keeldumise aluseks.

Jaak Neljandik: Tuleks uuesti üle vaadata piirid ja olla asjades konkreetsem.

Henn Pärn: Raskuspunkt kujuneb, kuidas langetada õigeid otsuseid, millised on volitused ja milline organisatsioon seda teeb. Piiride paikapanekuga ei saavuta õigeid otsuseid.

Riina Kotter: Ametnik vaatab alustuseks kaarti ja siis läheb kohapeale. Piire saab muuta vaid kaitse-eeskirja uuesti läbi vaadates.

Rein Kiis: Kahe naabertüki vahel on liiga erinevad piirangud, miks on selline piir pandud. Selle kohta puudub uuring.

Maret Vildak: Probleeme tekitavad seega kõige rangemad piirangud. Ettepanek on veelkord vaadata üle rangemate piirangutega vööndite piirid.

Andres Järve: Vana kaitse-eeskiri on tugev ja seotud omavalitsuste üldplaneeringuga, praegune ei ole. Uus kaitse-eeskiri võiks olla samuti seotud üldplaneeringutega.

Maret Vildak: kaitse-eeskiri peab tagama kaitseväärtuste säilimise, otsustust ei saa delegeerida üldplaneeringutele. Endise Loksa valla üldplaneering isegi ei käsitle sisemaakülasid, vaid ainult rannakülasid. Kaitsekorralduskava alusuuringud on kasuks ka üldplaneeringute koostamisel, saab ühildada kaitsekorralduskava ja üldplaneeringud.

Anne Kaldam: Piiranguvööndid ja kitsendused peaksid olema nähtavad koos muinsuskaitse objektidega, samuti peavad kaardil olema nähtavad kehtivad planeeringud. Ettepanek lükata piiranguvööndid kokku ja moodustada 3-4 piiranguvööndit.

Maret Vildak: Erinevatel kihtidel ongi need olemas (MK objektid, valdade ÜP kaardid), need saab kokku panna. Automaatselt ei saa liita vööndeid, vaid lähtuvalt piirangutest. Tuleb üle vaadata rangemate piirangutega piiranguvööndid ja nende piirid.

Henn Pärn: Külavanemad vaatavad samuti üle küla piirid, mille alusel saab hakata tegema parandusi.

Rein Kiis: Teha ettepanekud ja saata need kõikidele osapooltele.

Otsustati:

1. Piiranguvööndite piirid vaadatakse üle. Piiranguvööndite arvu ei vähendata, kuid vaadatakse, kas rangete piirangutega aladel on piirid sellisena põhjendatud.
2. Uus kohtumine toimub sügisel, osapooli teavitatakse sellest vähemalt kaks nädalat ette.

Koosoleku juhataja:

Protokollija:

Jaak Jürgenson

Janne Mosel

